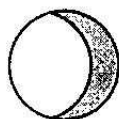

از الهیه تا دروازه غار

داریوش شهبازی

نشر ماهریس

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سرشناسه / داریوش شهبازی

عنوان / از الهیه تا دروازه غار

نام پدیدآور / داریوش شهبازی

مشخصات نشر / تهران: ماهریس، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری / ۲۲۶ ص.

شابک / ۸-۲۶-۶۹۳۴-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی / فیبا

ضوع / تاریخ تهران

ردیف کنگره / ۱۳۹۷ ۱۳۸۷۴ ش ۵۸۷ / ۲۰۷۹ / DSR۲

هزینه چاپ / ۹۵۵/۱۲۲

شماره ثبت‌نشر / ملی / ۵۵۰۳۱۳۱

عنوان کتاب / از الهیه تا دروازه غار

نویسنده / داریوش شهبازی

ناشر / ماهریس

طراحی و تولید / آتلیه ماهریس

چاپ متن - صحافی / ترنج - معرفت

چاپ دوم / ۱۳۹۸

شمارگان / ۳۰۰ نسخه

قیمت / ۳۵۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی

میدان انقلاب؛ خیابان کارگر جنوبی؛ تقاطع لبافی نژاد؛ شماره ۲۶۶

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۲۱۵۰

www.nashrmahris.com

@nashremahris

@ketabfarhang

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب برای انتشارات ماهریس محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

نشر ماهریس

فهرست

۷	مقدمه
۹	الهیة در زرگنده
۲۷	ادبیات ایران از نگاه امین السلطان
۳۳	چگونه اقتصاد فجریان فروپاشید
۴۷	انبیا تجار ادانی برای ترویج صنایع ملی
۴۹	حاصل سخن
۵۱	بلدیه
۵۱	سابقه تشکیل بلدیه در تهران چه دوره ای می رسد؟
۵۲	اولین بار چه کسی مسئول اداره بلدیه گشته بود؟
۵۲	شیوه حمل خاکروبه شهر چه مرتبه بود؟
۵۳	وضعیت روشنایی های شهر تهران در زمان رضاشاه چگونه بود؟
۵۵	داستان ماست مختار السلطنه چیست؟
۵۷	اولین قانون بلدیه شامل چه مواردی می شد؟
۵۹	چه کسی مسئولیت بلدیه تهران را در دوره رضاخان به عهده داشت؟
۵۹	چه زمانی بلدیه به شهرداری تبدیل می شود؟
۶۰	مکان بلدیه کجا بود؟
۶۱	تاریخچه مختصری درباره تریاک
۶۱	چکیده
۶۲	پیشینه تریاک در جهان
۶۶	تریاک در ایران
۷۷	تأثیر مشروطه در تحول تئاتر
۷۷	چکیده
۷۹	پیش از قاجاریه

۸۰	قاجاریه
۸۵	دوران مشروطه
۸۸	پهلوی
۹۱	نمایشنامه‌نویسی
۹۳	حضور زنان در تئاتر ایران
۹۷	خورشید خانم نخستین صنعتگر تهرانی
۱۰۳	دیوار مهادی مشروطه نیست
۱۰۹	داکتابه ناصری
۱۱۰	کمیته مشروطیت
۱۱۲	خوشبسی
۱۱۵	قشون قاجاریه
۱۱۵	بخش اول: از ایالت‌ها عهدنامه ترکمانچای
۱۲۲	بخش دوم: از عهدنامه ترکمانچای تا فروپاشی قاجاریه
۱۳۱	ستایش سرباز ایرانی
۱۲۷	نیروی قزاق
۱۲۸	پلیس جنوب
۱۲۸	ژاندارمری
۱۲۹	رضاخان
۱۳۰	اقتصاد ارتش
۱۳۲	نتیجه
۱۳۵	میرزا رضا برانداز حکومت ظلم و جور
۱۴۱	میهمان فروغ
۱۴۲	میهمان فروغ
۱۴۵	ترور سازنده «عدل مظفر»
۱۵۱	چاپ نخستین کتاب حسابداری در تهران
۱۵۵	اعتراض عشقی به سند فروش ایران به انگلستان

۱۵۹	تشیع جنازه عشقی
۱۶۳	سربازان گرسنه و آواره در تهران
۱۶۶	در زمان فتحعلی شاه قاجار
۱۶۷	آغاز جنگ جهانی دوم
۱۷۹	پایان جنگ جهانی دوم در اروپا
۱۸۳	طلاق شکوه‌الدوله
۱۸۵	سه ماهه در راز غار
۱۹۲	دره گردی کسب و کار دروازه غار
۱۹۴	توزیع میوه در روانت میوه‌فروشی
۱۹۵	حکمران خاله پرهانه و نوجه‌هایش
۱۹۵	زنان معتاد امینت مسئله از بین می‌برند
۱۹۶	بچه‌فروشی و کویستان بر
۱۹۸	شب‌های دروازه غار
۲۰۱	از دواج‌های دروازه غاری
۲۰۲	گذشته دروازه غار
۲۰۳	کودکان اجاره‌ای
۲۰۳	اقدامات ادارات دولتی
۲۰۷	نگاهی به زندگی کولی‌های پایتخت
۲۱۱	منابع
۲۱۷	فهرست نمایه‌ها (اعلام)

این کتاب به موضوعات متنوعی در تاریخ تهران پرداخته است و همانند کتاب‌ها و دیگر نگارنده نظیر «برگ‌هایی از تاریخ تهران»، «پرسه در دارالخلافه» و «روایانی از تهران قدیم» که در ارتباط با تاریخ تهران نگاشته شده است، مطالبی را از این دست، نظیر المکنه، اشخاص، حوادث و بسیاری نکات دیگر این حوزه از تاریخ معاصر کشورمان را در برداشته و مطالعه قرار داده است.

از الهیه تا دروازه غار، اثری که در این کتاب به عنوان «مقدمه» از تاریخ گذشته تهران مطابق روال نگارنده در نگارش دیگر آثار خوب، دو نوبت به حوادث روز پایتخت هم اشاره دارد. حادثه مرگ کامیار پسر فروغ فرخزاد و وضعیت محله دروازه غار که از محله‌های پرآوازه پایتخت است و بسیاری را تحت تأثیر خود دارد.

فحوائی کتاب از الهیه آغاز می‌شود و تا دروازه غار ادامه می‌یابد. در جایی که امروز گاه با چندین میلیارد تومان هم نمی‌شود، یک واحد آپارتمان خرید تا جایی که با ثمن بخش با شندرغاز می‌توان بچه خرید. از جایی که تا دهه‌های چهل و پنجاه و هوز باغ‌های گیلاس، تپه ماهورش را پوشانیده بود تا جایی که این همه اختلاف کیفی با دیگر نقاط شهر درش هویدا نبود.

این شهر به کجا دارد می‌رود؟ چه کسی مسئول است؟ در کوچه‌های ده دوازده متری با برج‌های سر به فلک کشیده، ترافیک، امنیت اجتماعی، آلودگی‌های هوا و صدا و غیره و ده‌ها بلکه صدها مشکل و معضلی که شهروندان تهرانی را درگیر خود

کرده است و...

الهیه تا دهه چهل که نگارنده در دبیرستان‌های قلمهک تحصیل می‌کرد، پُر از باغ‌های گیلاس و آب فراوان بود. درختان تنومند گیلاس که اواخر بهار و اوایل تابستان میوه‌شان می‌رسید. باغداران، جوانک‌های زرگنده و قلمهک را به کار می‌کشیدند و به مزدی اندک و با سطلی در دست، روانه شاخسار درختان می‌کردند. گیلاس بچینند. بچه‌ها هم شکم سیری گیلاس تک دانه سیاه شمیرانی که سلسش بر افتاده، می‌خوردند و چند سطل گیلاس برای صاحب باغ می‌چیدند و پول سس‌نما به دستار و ساندویچ تخم مرغ یا دو پَر کالباس آخر هفته را در می‌آوردند و آخر کار رُغسی و خوشحال و پرت و پلاگویان روانه خانه‌هاشان می‌شدند. امروز سلس آن باغ‌ها به برج‌هایی تبدیل شده که ساکنانشان از اقصی نقاط ایران جمع شده‌اند، بی‌سنگ و بی‌لوک و بی‌آنکه وجه اشتراکی بینشان باشد. تنها وجه اشتراک آنها پورشه و آپارتمان سوسلوک است. در مقابل آن دروازه غاری پدید آمده که دنیای دیگری است. در کوچه و خیابان آنجا مواد مخدر را تزریق می‌کنند، عریان و آشکار و مثل نُقل و نبات می‌خرند و می‌فروشند. کودک اجاره می‌دهند، بچه می‌فروشند، سر می‌بُزند، جان می‌کنند تا نانی به کف آرند و هر جوانی را به طرفه‌العینی به شیشه و متادون معتاد می‌سازند و آماده زرب‌باری بعدی می‌کنند. مردانی دوره‌گردی می‌کنند و زنانی تن می‌فروشند، به ثمن بحس، نانی پنهانی که گاه از استیصال، عریان و آشکار.